

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1966-1967

15 FEBRUARI 1967

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de artikelen 55 en 56
van het Burgerlijk Wetboek.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Zeer dikwijls worden heden ten dage kinderen geboren in moederhuizen en klinieken die gelegen zijn in een andere gemeente dan die waarin de ouders en derhalve ook het pasgeboren kind hun woonplaats hebben. Volgens het huidige stelsel van het Burgerlijk Wetboek, moet de geboorte aangegeven worden bij de ambtenaren van de burgerlijke stand van de geboorteplaats en wordt de geboorteakte ook ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand van de geboorteplaats.

Deze toestand stuit op allerlei bezwaren. Er zijn vooreerst bezwaren van menselijke en psychologische aard. Het kind draagt zijn ganse leven de naam van zijn geboorteplaats mee als het oord van zijn herkomst. De geboorteplaats behoort tot de persoonlijke identiteit van ieder mens.

Het traditioneel stelsel van het Burgerlijk Wetboek stelde geen problemen zolang de kinderen in de regel in de ouderlijke woning werden geboren. Maar toegepast op onze tijd, waarin de geboorten meestal in medische centra plaatsgrijpen, leidt dat stelsel tot een volkomen teloorgang van de persoonlijke en affectieve waarde van het begrip geboorteplaats.

Dat stelsel stuit ook op technische bezwaren wanneer het kind wordt geboren buiten het gerechtelijk arrondissement of kanton van de woonplaats van het kind. Inderdaad, in die gevallen verliezen de voorschriften van de artikelen 43 en 57bis van het Burgerlijk Wetboek iedere praktische betekenis.

Dit voorstel strekt ertoe de geboorteakten te laten inschrijven in de registers van de burgerlijke stand van de woonplaats van het kind.

De geboorteaangifte integendeel dient ons inziens verder te gebeuren bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de geboorteplaats. Dit lijkt noodzakelijk alleen reeds om de regel te kunnen toepassen, dat het kind aan de ambtenaar van de burgerlijke stand moet vertoond worden. Doch volgens ons voorstel, treedt de ambtenaar van de geboorteplaats op in naam van de ambtenaar van de woonplaats.

Chambre des Représentants

SESSION 1966-1967

15 FÉVRIER 1967

PROPOSITION DE LOI

portant modification des articles 55 et 56
du Code civil.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Il arrive fréquemment de nos jours que des enfants naissent dans des maternités et cliniques situées dans une autre commune que celle où les parents, et donc le nouveau-né également, ont leur domicile. Dans le régime prévu actuellement par le Code civil, la déclaration de naissance doit être faite aux officiers de l'état civil du lieu de naissance et l'acte de naissance est inscrit dans les registres de l'état civil du lieu de naissance également.

Cette situation présente les inconvénients les plus divers, et tout d'abord des inconvénients d'ordre humain et psychologique. L'enfant est marqué, sa vie durant, du nom de son lieu de naissance comme lieu d'origine. Le lieu de naissance fait partie de l'identité personnelle de chaque homme.

Le régime traditionnel prévu par le Code civil n'a pas posé de problèmes aussi longtemps que, d'une façon générale, les enfants naissaient dans la maison des parents. Appliqué à notre époque ou les naissances interviennent en règle générale dans des centres médicaux, ce régime aboutit à la disparition complète de la valeur personnelle et affective de la notion du lieu de naissance.

Ce régime se heurte également à des inconvénients techniques, lorsque l'enfant naît en dehors de l'arrondissement judiciaire ou du canton du domicile de l'enfant. En effet, les prescriptions des articles 43 et 57bis du Code civil perdent dans ces cas toute portée pratique.

La présente proposition a pour but d'autoriser l'inscription des actes de naissance dans les registres de l'état civil du domicile de l'enfant.

En revanche, il faut, à notre avis, que la déclaration de naissance continue d'être faite à l'officier de l'état civil du lieu de naissance. Cette solution semble nécessaire, ne fût-ce que pour permettre d'appliquer la règle selon laquelle l'enfant doit être montré à l'officier de l'état civil. Notre proposition prévoit cependant que l'officier du lieu de naissance intervient au nom de l'officier du domicile.

De inschrijving van de akten in de registers van de burgerlijke stand van de woonplaats zal een aanzienlijke vereenvoudiging betekenen allereerst voor de particulieren, bij het opvragen van uittreksels uit de geboorteakte.

Zij betekent ook een verlichting voor de diensten van de burgerlijke stand in de gemeenten in dewelke één of meer moederhuizen zijn gevestigd, en die thans dikwijls het administratief werk verrichten voor een ganse streek. Zij zullen weliswaar volgens ons voorstel — omdat het moeilijk anders kan — nog de akten moeten opmaken en doorzenden naar de burgerlijke stand van de woonplaats van het kind. Maar zij zullen die akten niet meer moeten inschrijven in de registers, noch er uittreksels van afleveren.

Het hoofdzakelijk doel van dit voorstel blijft nochtans het begrip geboorteplaats in zijn oorspronkelijke waarde te herstellen.

L'inscription des actes dans les registres de l'état civil du domicile sera une simplification considérable, tout d'abord pour les particuliers à l'occasion de demandes d'extraits d'actes de naissance.

Elle représente également un allègement pour les services de l'état civil des communes où sont situées une ou plusieurs maternités, services qui, à l'heure actuelle, accomplissent souvent le travail administratif de toute une région. Il est vrai qu'aux termes de notre proposition ils devront encore rédiger les actes et les transmettre à l'état civil du domicile de l'enfant — car il est difficile de trouver une autre solution. Ils n'auront toutefois plus à inscrire ces actes dans les registres, ni à en délivrer des extraits.

Le but essentiel de la présente proposition n'en reste pas moins de rendre sa valeur initiale à la notion de lieu de naissance.

L. LINDEMANS.

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

De tekst van artikel 55 van het Burgerlijk Wetboek, zoals dit werd gewijzigd door de wet van 23 december 1961, wordt vervangen door wat volgt :

« Ieder geboorte wordt aangegeven aan de ambtenaar van de burgerlijke stand binnen drie dagen na de bevaling, daarin niet begrepen de zaterdagen, zondagen en wettelijke feestdagen.

Deze aangifte gebeurt bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de geboorteplaats. Het kind wordt hem vertoond.

Nochtans, wanneer de wettelijke woonplaats van het kind niet gelegen is in de gemeente waar het geboren werd, treedt de ambtenaar van de burgerlijke stand van de geboorteplaats enkel op in naam van de ambtenaar van de burgerlijke stand van de woonplaats, voor zover deze gevestigd is in een gemeente van het Koninkrijk ».

Art. 2.

Aan artikel 56 van het Burgerlijk Wetboek wordt een derde lid toegevoegd, luidend als volgt :

« In de gevallen bedoeld door het laatste lid van voorgaand artikel, wordt de akte ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand van de woonplaats van het kind ».

31 januari 1967.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

Le texte de l'article 55 du Code civil, tel qu'il a été modifié par la loi du 23 décembre 1961, est remplacé par ce qui suit :

« Toute naissance sera déclarée à l'officier de l'état civil dans les trois jours de l'accouchement, non compris les samedis, dimanches et jours fériés légaux.

Cette déclaration sera faite à l'officier de l'état civil du lieu de naissance. L'enfant lui sera présenté.

Toutefois, lorsque le domicile légal de l'enfant n'est pas situé dans la commune où il est né, l'officier de l'état civil du lieu de la naissance agira uniquement au nom de l'officier de l'état civil du domicile, pour autant que ce dernier soit établi dans une commune du Royaume ».

Art. 2.

A l'article 56 du Code civil est ajouté un troisième alinéa, libellé comme suit :

« Dans les cas visés au dernier alinéa de l'article précédent, l'acte sera inscrit dans les registres de l'état civil du domicile de l'enfant ».

31 janvier 1967.

L. LINDEMANS,
G. DEVOS,
L. VERHENNE,
M. DEWULF,
F. VAN MECHELEN,
T. VAN LINDT.